

గ్రహించిన ప్రవక్త (స) దగ్గరకు రారు. అదేవిధంగా బహిష్టు స్థితిలో ఉన్న స్త్రీలు, పరిశుద్ధులైనంత వరకు ప్రవక్త (స) వద్దకు వెళ్ళరు.<sup>92</sup> (అబూ దావూద్)

=====

۱۳ - بَابُ الْمُسْتَحْضَةِ

### 13. అనారోగ్య రక్తస్రావం (ఇస్తి'హ'దహ్)

స్త్రీల మర్మాంగం నుండి ప్రత్యేక దినాల్లో కాక ఇతర దినాల్లో అనారోగ్యం కారణంగా రక్తం రావటాన్ని ఇస్తి'హ'దహ్ అంటారు. ప్రవక్త (స) ఇస్తి'హ'దహ్ రక్తం నరాల నుండి వస్తుందని, గర్భం నుండి రాదని, ఎందుకంటే బహిష్టు రక్తం గర్భం నుండి వస్తుందని, ఇస్తి'హ'దహ్ ఉన్న స్త్రీ నమా'జు చదవగలదు, ఉపవాసం ఉండగలదు, ఖుర్ఆన్ పఠించ గలదు. ఇస్తి'హ'దహ్ వల్ల నమా'జు వదలటం ధర్మం కాదు. ముస్త'హ'దహ్ స్త్రీ ప్రతి నెల నిర్ణీత బహిష్టుదివాలు నమా'జు చదవరాదు, ఉపవాసం పాటించరాదు. ఇతర కార్యాలూ చేయరాదు. బహిష్టు దశనుండి పరిశుద్ధ మైన తర్వాత నమా'జు చదవాలి. ఇస్తి'హ'దహ్ స్థితిలో ప్రతి నమా'జుకు క్రొత్త వు'దూ' చేయాలి. ఒకవేళ సాధ్యం అయితే, ప్రతి రోజు మూడు సార్లు స్నానం చేయాలి. ఒక స్నానంతో "జుహర్ మరియు 'అ'నర్ నమా'జులు చదవాలి. రెండవ స్నానంతో మ'గ్రిబ్, 'ఇషా' నమా'జులు చదవాలి. మూడవ స్నానంతో ఫజ్ ర్ నమా'జు చదవాలి. ఒకవేళ మరీ సాధ్యం అయితే ప్రతి నమా'జుకు ప్రత్యేక స్నానం చేయాలి. జుహైనహ్

92) వివరణ-556: పై 'హదీసు'ల ద్వారా ప్రవక్త (స) బహిష్టు స్థితిలో ఉన్న భార్యలతో సాధారణంగా వ్యవహరించేవారని తెలుస్తుంది. అయితే ఈ 'హదీసు' ద్వారా వారి దగ్గరకు వెళ్ళే వారుకారని కూడా తెలుస్తుంది. ఈ రెండు 'హదీసు'ల్లో వ్యతిరేకత ఉన్నట్లు కనబడుతుంది. పండితులు ఈ రెండు 'హదీసు'లను ఒకదోట చేర్చి, బహిష్టుస్థితిలో ఉన్న భార్యల ప్రక్కన పడుకోవడం తప్పనిసరి కాదని, ప్రవక్త(స) ఒక్కోసారి పడుకునేవారని, ఒక్కోసారి పడుకునేవారుకారని. మరో విషయం ఏమిటంటే సంభోగ ఉద్దేశంతో ప్రక్కన పడుకునే వారుకారని పేర్కొన్నారు. అంటే పగలు సాధారణంగా నూ రాత్రి దూరంగా పడుకునేవారు. ఎందుకంటే సంభోగ భయం ఉంటుంది.

బిన్తె జహషీకు ప్రవక్త (స) ఈ విధంగా ఉపదేశించారు. (అబూ దావూద్, తిర్మిజి')

ముస్త'హ'దహ్ స్త్రీపై కేవలం అనారోగ్యం వల్లనే స్నానం తప్పనిసరి కాదు. ముస్త'హ'దహ్ తో సంభోగం కూడా చేయ వచ్చును. కాని దూరంగా ఉంటే మంచిది. ఒకవేళ వు'దూ' చేసిన వెంటనే రక్తం కారినా వు'దూ' భంగం కాదు. నమా'జు స్థితిలో కూడా కారుతున్నా, నమా'జ్ భంగం చేయకుండా పూర్తిచేయాలి.

المُفَصَّلُ الْاَوَّلُ

( ۱۷۰/۱ ) ( متفق عليه ) ۵۰۷ -

عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ: جَاءَتْ فَاطِمَةُ بِنْتُ أَبِي حُبَيْشٍ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ. فَقَالَتْ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي إِغْرَأْتُ اسْتَحْضًا فَلَا أَطْهَرُ أَفَادَعُ الصَّلَاةَ. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "لَا إِنَّمَا ذَلِكَ عِرْقٌ وَلَيْسَ بِحَيْضٍ فَإِذَا أَقْبَلْتَ حَيْضًا فَادْعِي الصَّلَاةَ وَإِذَا أَزْبَحَتْ فَادْعِي عَنكَ الدَّمَ ثُمَّ صَلِّيْ."

557. (1) [1/175-విశేషమేత]

'ఆయ'షహ్ (ర) కథనం: ఫా'తిమ బిన్తె అబీ 'హుబైష్ ప్రవక్త (స) వద్దకు వచ్చి, 'ఓ ప్రవక్తా! నాకు ఇస్తి'హ'దహ్ వ్యాధి ఉంది. రక్త స్రావం అవుతూ ఉంటుంది. ఆగటం లేదు. ఇటువంటి స్థితిలో నమా'జు వదలవచ్చా?' అని విన్నవించు కుంది. దానికి ప్రవక్త (స), 'ఇది నరాల రక్తం, బహిష్టు (హ'య'ద్) రక్తం కాదు, బహిష్టు కాలంలో నమా'జు వదలి వేయ వచ్చు, దాని తరువాత రక్తం వస్తే కడుక్కొని స్నానం చేసి నమా'జు చదువుకో,' అని హితబోధ చేశారు. (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

المُفَصَّلُ الثَّانِي

( ۱۷۰/۱ ) ( حسن ) ۵۰۸ -

عَنْ عُرْوَةَ بِنِ الزُّبَيْرِ عَنْ فَاطِمَةَ بِنْتِ أَبِي حُبَيْشٍ: أَنَّهَا كَانَتْ تُسْتَحْضُ. فَقَالَ لَهَا النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "إِذَا كَانَ دَمُ الْحَيْضِ فَإِنَّهُ دَمٌ أَسْوَدٌ يُعْرِفُ فَأَمْسِكِي عَنِ الصَّلَاةِ فَإِذَا كَانَ الْآخِرُ فَتَوَضَّعِي وَصَلِّي فَإِنَّمَا هُوَ عِرْقٌ. رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالتَّيَّمِيُّ."

558. (2) [1/175-ప్రామాణికం]

'ఉర్వ బిన్ 'జుబైర్, ఫా'తిమహ్ బిన్తె అబీ 'హుబైష్ (ర) ద్వారా కథనం: ఫా'తిమహ్ బిన్తె అబీ 'హుబైష్ కు ఇస్తి'హ'దహ్ వ్యాధి ఉండేది. ప్రవక్త (స) ఆమెతో, 'బహిష్టు రక్తం నల్లగా ఉంటుంది. దాన్ని గుర్తించవచ్చు.

ఒకవేళ బహిష్టు రక్తం వస్తే నమాజు చదవకు. ఒకవేళ రక్తం నల్లగా ఉండక పోతే, అది ఇస్తిహాదహా రక్తం. అప్పుడు వుదూ చేసి నమాజు చదువుకో, ఎందుకంటే అది నరాల రక్తం, అని అన్నారు. (అబూ దావూద్, సనాయి)

٥٥٩ - [ ٣ ] ( صحیح ) ( ١٧٥/١ )

وَعَنْ أُمِّ سَلَمَةَ: أَنَّ امْرَأَةً كَانَتْ تُهْرَاقُ الْمَاءَ عَلَى عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ. فَاسْتَقْنَتْ لَهَا أُمُّ سَلَمَةَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: "لَتَنْظُرُ عَذَّةَ اللَّيَالِي وَالْأَيَّامِ الَّتِي كَانَتْ تَحْبِضُهُ مِنَ الشَّهْرِ قَبْلَ أَنْ يُصِيبَهَا الَّذِي أَصَابَهَا فَلْتَنْتَرِكَ الصَّلَاةَ قَدْرَ ذَلِكَ مِنَ الشَّهْرِ فَإِذَا خَلَفْتَ ذَلِكَ فَلْتَعْتَسِلْ ثُمَّ لَتَسْتَقْرِ بِثَوْبٍ ثُمَّ لَتُصَلِّ". رَوَاهُ مَالِكٌ وَأَبُو دَاوُدَ وَالدَّارِمِيُّ وَرَوَى التِّرْمِذِيُّ عَنْهُ .

559. (3) [1/175-దృఢం]

ఉమ్మ సలమహా (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) కాలంలో ఒక స్త్రీకి ఇస్తిహాదహా రక్తం వచ్చేది. ఉమ్మ సలమహా ఆ స్త్రీ గురించి ప్రవక్త (స)ను అడిగారు. దానికి ప్రవక్త (స), 'ప్రతి నెల బహిష్టు వచ్చినన్ని రోజులు నమాజులు వదలి వేయాలి. బహిష్టు దినాల తర్వాత స్నానం చేసి, వస్త్రంతో లంగోట్ ధరించి నమాజులు చదువుకోవాలి. (మాలిక్, అబూ దావూద్, దార్మి, సనాయి)

٥٦٠ - [ ٤ ] ( صحیح ) ( ١٧٦/١ )

وَعَنْ عَدِيِّ بْنِ ثَابِتٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ - قَالَ يَحْيَى بْنُ مُعِينٍ: جَدُّ عَدِيٍّ إِسْمُهُ دِينَارٌ - عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ فِي الْمُسْتَحَاضَةِ: "تَدْعُ الصَّلَاةَ أَيَّامَ أَفْرَانِهَا الَّتِي كَانَتْ تَحْبِضُ فِيهَا ثُمَّ تَعْتَسِلُ وَتَتَوَضَّأُ عِنْدَ كُلِّ صَلَاةٍ وَتُصَوِّمُ وَتُصَلِّي". رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ .

560. (4) [1/176-దృఢం]

'అదీ బిన్ సా'బిత తన తాత ద్వారా కథనం: ప్రవక్త (స), 'ఇస్తిహాదహా రోగం ఉన్న స్త్రీ గురించి మాట్లాడుతూ, 'ప్రతినెల బహిష్టు వచ్చినన్ని రోజులు నమాజు వదలివేయాలి. తరువాత దినాల్లో స్నానం చేసి అంటే ప్రతి నమాజుకు స్నానం చేసి నమాజులు, ఉపవాసాలు పాటించాలి,' అని అన్నారు.<sup>93</sup> (తిర్మిజి, అబూ దావూద్)

93) వివరణ-560: అంటే ఇస్తిహాదహా వ్యాధి ఉన్న స్త్రీ ప్రతి నెల బహిష్టు వచ్చినన్ని రోజులు వదలి మిగిలిన

٥٦١ [ ٥ ] ( حسن ) ( ١٧٦/١ )

وَعَنْ حَمْنَةَ بِنْتِ جَحْشٍ قَالَتْ: كُنْتُ اسْتَحَاضَ حَيْضَةً كَثِيرَةً شَدِيدَةً فَأَتَيْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اسْتَفْتِيَهُ وَأَخْبَرُهُ فَوَجَدْتُهُ فِي بَيْتِ أُخْتِي زَيْنَبَ بِنْتِ جَحْشٍ فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي اسْتَحَاضَ حَيْضَةً كَثِيرَةً شَدِيدَةً فَمَا تَأْمُرُنِي فِيهَا؟ قَدْ مَنَعْتَنِي الصَّلَاةَ وَالصِّيَامَ. قَالَ: "أَنْعَتُ لَكَ الْكُرْسُفَ فَإِنَّهُ يُذْهِبُ الدَّمَ". قَالَتْ: هُوَ أَكْثَرُ مِنْ ذَلِكَ. قَالَ: "فَلْتَجَمِّي". قَالَتْ: هُوَ أَكْثَرُ مِنْ ذَلِكَ. قَالَ: "فَاتَّخِذِي ثَوْبًا". قَالَتْ: هُوَ أَكْثَرُ مِنْ ذَلِكَ إِنَّمَا أَتُجَّجُ. فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "سَامُرُكِ بِأَمْرَيْنِ أَيْهَمَا صَنَعْتَ أَجْزَأُ عَنْكَ مِنَ الْآخَرِ وَإِنْ قَوَيْتَ عَلَيْهِمَا فَلَأَنْتِ أَعْلَمُ" فَقَالَ لَهَا: "إِنَّمَا هَذِهِ رُكُوعَاتُ الشَّيْطَانِ فَتَحْبِضِي سِتَّةَ أَيَّامٍ أَوْ سَبْعَةَ أَيَّامٍ فِي عِلْمِ اللَّهِ ثُمَّ اغْتَسِلِي حَتَّى إِذَا رَأَيْتِ أَنَّكَ قَدْ طَهَرْتَ وَاسْتَقْنَتْ فَصَلِّيْ ثَلَاثًا وَعِشْرِينَ لَيْلَةً أَوْ أَرْبَعًا وَعِشْرِينَ لَيْلَةً وَأَيَّامَهَا وَصُومِي وَصَلِيْ فَلَنْ ذَلِكَ يُجْزَلَكَ وَكَذَلِكَ فَافْعَلِي كَمَا تَحْبِضُ النِّسَاءُ وَكَمَا يَطْهَرْنَ مِقَاتَ حَيْضَتِهِنَّ وَطَهْرَهُنَّ وَإِنْ قَرُبَتْ عَلَى أَنْ تُؤَخَّرِينَ الظُّهْرَ وَتُعْجَلِينَ الْعَصْرَ فَتَعْتَسِلِينَ وَتَجْمَعِينَ الصَّلَاتَيْنِ: الظُّهْرَ وَالْعَصْرَ وَ تُؤَخَّرِينَ الْمُغْرَبَ وَتُعْجَلِينَ الْعِشَاءَ ثُمَّ تَعْتَسِلِينَ وَتَجْمَعِينَ بَيْنَ الصَّلَاتَيْنِ فَافْعَلِي وَتَعْتَسِلِينَ مَعَ الْفَجْرِ فَافْعَلِي وَصُومِي إِنْ قَدَرْتَ عَلَى ذَلِكَ". فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "وَهَذَا أَعْجَبُ الْأَمْرَيْنِ إِلَيَّ". رَوَاهُ أَحْمَدُ وَأَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ .

561. (5) [1/176-ప్రామాణికం]

'హమీనహా బిన్తె జహష్ (ర) కథనం: నాకు ఇస్తిహాదహా వ్యాధి ఉండేది. నేను ప్రవక్త (స) వద్దకు వెళ్ళాను. అప్పుడు ప్రవక్త (స) మా చెల్లెలు 'జైనబ్ ఇబ్నల్లా' ఉన్నారు. అప్పుడు నేను, 'ఓ ప్రవక్తా! నాకు ఇస్తిహాదహా వ్యాధి ఉంది. దాని వల్ల నేను నమాజులు, ఉపవాసాలు పాటించలేక పోతున్నాను,' అని విన్నవించుకున్నాను. అప్పుడు ప్రవక్త (స), 'నీవు మర్కాంగం వద్ద దూది ఉంచుకో. అది పీల్చుతుంది,' అని అన్నారు. దానికి నేను, 'అది చాలా ఎక్కువ వస్తోంది,' అని అన్నాను. ప్రవక్త (స), 'అయితే లంగోట్ కట్టుకో,' అని అన్నారు. దానికి ఆమె, 'దానివల్ల కూడా ఆగదు,' అని చెప్పింది. దానికి ప్రవక్త

దినాల్లో స్నానం చేసి నమాజులు, ఉపవాసాలు పాటించాలి.

(స), 'అయితే దూదిపెట్టి, లంగోట్ కట్టుకో,' అని అన్నారు.దానికి ఆమె, 'అది అంతకంటే అధికంగా ఉంది,' అన్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త (స), 'నేను నీకు రెండు విషయాల గురించి ఆదేశించాను. వాటిలో ఏది చేసినా అది నీకు సరిపోతుంది. ఒకవేళ నీకు శక్తిఉంటే ఏదైనా చేయవచ్చు.'

ఆ తరువాత ప్రవక్త (స) ఇస్తిహా'దహ్ అంటే పై'తాన్ కాళితో తన్నడం వల్ల జరుగుతుంది. దీనివల్లే ఇస్తిహా'దహ్ రక్తం వెలువడుతుంది. బహిష్టు 6 లేక 7 రోజులు వస్తుంది. అందువల్ల ప్రతి నెల బహిష్టు దినాలను వదలి మిగిలిన రోజులు స్నానం చేసి నమా'జు, ఉపవాసాలు పాటిస్తూ ఉండు. అదే విధంగా ప్రతి నెల చేస్తూ ఉండు.

ఒకవేళ నీకు శక్తి ఉంటే 'జుహర్ నమా'జు ఆలస్యం చేసి 'అ'స్ నమా'జుతో కలిపి చదువుకో. అదేవిధంగా మ'గ్రిబ్ ఆలస్యం చేసి 'ఇషా' తొందరగా రెండు నమా'జులను కలిపి చదువుకో. అదేవిధంగా ఫజర్ నమా'జు కోసం స్నానం చేసుకో. అదేవిధంగా ప్రతి నెల చదువుకో, రెంటిలో రెండవ దాన్ని నేను ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నాను,' అని అన్నారు. (అ'హ్మద్, అబూ దావూద్, తిర్మిజి)

المُفَصَّلُ الثَّلَاثُ

(١٧٨/١) (صحيح) [ ٦ ] - ٥٦٢

عَنْ أَسْمَاءَ بِنْتِ عُمَيْسٍ قَالَتْ: قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ فَاطِمَةَ بِنْتَ أَبِي حُبَيْشٍ اسْتَجَبَضَتْ مِنْهُ كَذَا وَكَذَا فَلَمْ تُصَلِّ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «سُبْحَانَ اللَّهِ إِنَّ هَذَا مِنَ الشَّيْطَانِ لَيَجْلِسَ فِي مَرْكَزٍ فَإِذَا رَأَتْ صُفْرَةً فَوْقَ الْمَاءِ فَلْتَعْتَسِلْ لِلطَّهْرِ وَالْعَصْرِ غُسْلًا وَاجِدًا وَتَعْتَسِلْ لِلْمَغْرَبِ وَالْعِشَاءِ غُسْلًا وَاجِدًا وَتَعْتَسِلْ لِلْفَجْرِ غُسْلًا وَاجِدًا وَتَوَضَّأَ فِيمَا بَيْنَ ذَلِكَ». رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَقَالَ:

562. (6) [1/178-దృఢం]

అస్మా' బింత్ 'ఉమైస్ (ర) కథనం: నేను, 'ఓ ప్రవక్తా! పా'తిమహ్ బిన్త అబీ 'హుబైష్ చాలా రోజుల నుండి ఇస్తిహా'దహ్ వ్యాధికి గురయి ఉంది. నమా'జు చదవలేక పోతుంది అని,' విన్నవించుకున్నాను. దానికి ప్రవక్త (స) అల్లాహ్ (త) పరిశుద్ధుడని, ఈ ఇస్తిహా'దహ్ పై'తాన్ వల్ల వస్తుందని, ఆమె నీటి

తొట్టిలో కూర్చోవాలి, నీటిపై పసుపు పచ్చదనాన్ని చూస్తే, 'జుహర్ మరియు 'అ'స్ కోసం ఒక సారి స్నానం చేయాలి. వాటి మధ్య వు'దూ' అవసరం ఉంటే వు'దూ' చేయాలి అని ఉపదేశించారు.(అబూ దావూద్)

(١٧٨/١) (موقوف) [ ٧ ] - ٥٦٣

رَوَى مُجَاهِدٌ عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ: لَمَّا اسْتَنْدَ عَلَيْهَا الْغُسْلُ أَمَرَهَا أَنْ تَجْمَعَ بَيْنَ الصَّلَاتَيْنِ.

563. (7) [1/178-సహచరుని ప్రోక్షం]

ఇబ్నె 'అబ్బాస్ ద్వారా ముజాహిద్ కథనం: ప్రతి నమా'జ్ కోసం వు'దూ' చేయటం ఆమెకు కష్టంగా ఉందని తెలిసి, ప్రవక్త (స) స్నానం చేసి రెండు నమా'జులను ఒకేసారి చదువుకోమని ఆదేశించారు.

\*\*\*\*\*